

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.021.03.2015

P/15/037

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Nr i tytuł kontroli	P/15/037 – Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miast
Jednostka prowadząca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	Joanna Marczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96749 z dnia 23 października 2015 r. Jerzy Skowroński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98211 z dnia 9 listopada 2015 r. <i>(dowód: akta kontroli str. 1-4)</i>
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Bielawie (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Łyżwa – Burmistrz Miasta Bielawa (dalej: Burmistrz). <i>(dowód: akta kontroli str. 7-22)</i>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Miasto Bielawa prowadziło politykę rewitalizacji części obszaru miasta o łącznej powierzchni 150 ha zamieszkałego przez 9 831 osób (4,14% całego obszaru i 31,61% ogółu ludności) uznanego za zdegradowany ze względu na występowanie negatywnych zjawisk w sferze społecznej, przestrzennej i gospodarczej. Działania rewitalizacyjne prowadzono w oparciu o Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bielawy na lata 2007-2013 (dalej: „LPR 2007-2013 dla Bielawy” lub „Program”) uchwalony przez Radę Miejską Bielawy i pozytywnie zaopiniowanych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego¹. Z 16 planowanych przedsięwzięć zrealizowano 15, w tym osiem ujętych na liście podstawowej, dwa na liście rezerwowej oraz pięć na liście przedsięwzięć społecznych wydając łącznie 21 195,8 tys. zł, w tym 11 820,8 tys. zł z dofinansowania środkami Unii Europejskiej (dalej: UE) oraz 1 240,6 tys. zł z budżetu państwa. Odstąpiono od wykonania projektu polegającego na rewitalizacji parku miejskiego o planowanych nakładach 506,7 tys. zł, w tym 206,7 tys. zł z dofinansowania środkami UE. Wśród 15 projektów zrealizowanych w ramach LPR 2007-2013, 11 podporządkowane było celom służącym poprawie warunków nauczania i rozwojowi osób uczących się (sfera społeczna) a cztery – poprawie dostępności ośrodków rozwoju gospodarczego oraz lokalnych centrów aktywności gospodarczej, wzrostowi atrakcyjności terenów dla inwestorów oraz poprawie struktury komunikacyjnej (sfera gospodarcza). Ponadto, realizacja 10 spośród tych projektów wpłynęła na uzyskanie celów sfery ekologiczno-przestrzennej, m.in. poprzez poprawę ładu przestrzennego i zagospodarowania zdegradowanych terenów.

Przygotowując LPR 2007-2013 dla Bielawy:

[1] przy ustalaniu obszaru wsparcia na zdegradowanych terenach zlokalizowanych wokół byłych Zakładów Bawełnianych [...]²:

¹ Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013

² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2058) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłącza jawność informacji w zakresie nazwy przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

- a) dokonano identyfikacji problemów korzystając z konsultacji społecznych,
  - b) w sposób odpowiedni uwzględniono ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz warunki zabudowy wydane w korespondencji do przyjętego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Zespołu Miast Dzierżoniów, Bielawa, Pieszyce,
  - c) prawidłowo zastosowano kryteria zawarte w art. 47 *rozporządzenia (WE) nr 1828/2006* z dnia 8 grudnia 2006 r.³ i rekomendowane przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego (Instytucja Zarządzająca) w „Wytucznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy wsparcia z Regionalnego Programu operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013” (dalej: „Wytuczne w sprawie LPR na lata 2007-2013”);
- [2] określono system monitorowania ustalając wskaźniki pozwalające na ocenę osiągnięcia celów rewitalizacji, w tym trwałości uzyskanych efektów, nie wskazując zasad ewaluacji programu;
- [3] dokonując zmian w LPR na lata 2007-2013 dla Bielawy wprowadzono drugi obszar wsparcia bez zachowania procedur związanych z jego wyznaczeniem.

Realizując 15 projektów rewitalizacyjnych na obszarach wsparcia w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy:

- [1] ustalono system zarządzania oparty o istniejącą strukturę organizacyjną Urzędu,
- [2] zapewniono właściwą weryfikację stanu prawnego nieruchomości objętych rewitalizacją,
- [3] dokonano doboru realizowanych projektów w sposób zapewniających wzajemne powiązanie przedmiotowe tych przedsięwzięć,
- [4] zapewniono system udziału lokalnej społeczności w procesie realizacji projektów ujętych w LPR 2007-2013,
- [5] spowodowano, że wszystkie zrealizowane projekty rewitalizacyjne wpisywały się w cel nadrzędny Programu polegający na przeciwdziałaniu marginalizacji obszaru miasta, na którym nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne, następuje degradacja stanu fizycznego przestrzeni oraz w realizację pozostałych celów pośrednich w sferach społecznej, gospodarczej i ekologiczno-przestrzennej,
- [6] uwzględniono wpływ części projektów realizowanych w ramach tego Programu przy podejmowaniu decyzji o realizacji innych inwestycji,
- [7] nie zidentyfikowano wskaźników produktu i rezultatu wyrażających w sposób zwymiarowany osiągnięcie celów ogólnych.

---

³ Dz. U. UE.L.2006.371.1

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena spójności Lokalnego Programu Rewitalizacji ze strategią i innymi planami dotyczącymi rozwoju miasta oraz racjonalności planowanych działań rewitalizacyjnych

1.1. Kompleksowość działań ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji na wyznaczonych do rewitalizacji obszarach

Opis stanu faktycznego Uchwałą nr XLIII/311/09 Rada Miejska Bielawy w dniu 24 czerwca 2009 r. przyjęła LPR 2007-2013 dla Bielawy. Program ten, uchwałami⁴ Rady Miejskiej Bielawy, zmieniany był 3-krotnie. W ślad za przedmiotowymi zmianami, na obszarze miasta Bielawa, Programem objęto dwa obszary wsparcia oraz zwiększono liczbę przedsięwzięć służących osiągnięciu założonych celów rewitalizacji z sześciu o łącznej wartości 13 950,5 tys. zł do 11⁵ o całkowitej wartości 20 732,0 tys. zł, w tym dziewięć projektów z listy podstawowej (19 632,0 tys. zł) i dwa projekty z listy rezerwowej (1 100,0 tys. zł). LPR na lata 2007-2013 dla Bielawy (w tym zmiany) uzyskał pozytywną opinię Zarządu Województwa Dolnośląskiego w sprawie zgodności z wymogami Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013⁶.

(dowód: akta kontroli str. 564, 681, 727, 787, 910-916)

LPR 2007-2013 dla Bielawy opracowała w ramach umowy⁷ [...] ⁸. W Programie opracowanym z uwzględnieniem Wytycznych w sprawie LPR na lata 2007-2013 przyjętym uchwałą nr XLIII/311/09 Rady Miejskiej Bielawy z 24 czerwca 2009 r., zidentyfikowano problemy w sferze: [1] społecznej - tendencja spadkowa liczby ludności, spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, duża liczba osób długotrwale bezrobotnych, problem ubóstwa i niepełnosprawności, szkoły i

⁴ Uchwała: [1] nr XVII/172/11 z 28 grudnia 2011 r., [2] nr XVIII/195/12 z 25 stycznia 2012 r. oraz [3] nr XXXI/317/12 z 28 grudnia 2012 r.

⁵ Lista przedsięwzięć LPR na lata 2007-2013 (pierwotnego) przyjętego uchwałą nr XLIII/311/09 Rady Miejskiej Bielawy z 24 czerwca 2009 r. obejmowała przedsięwzięcie pn.: [1] Modernizacja dróg w obrębie ul. Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej; [2] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej; [3] Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 w Bielawie; [4] Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży; [5] Rewitalizacja parku miejskiego; [6] Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej nr 1 na przedszkole. Program po zmianach, poza ww. sześcioma przedsięwzięciami obejmował kolejne pięć przedsięwzięć (w tym dwa z listy rezerwowej), tj.: [7] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej – etap II (dodany do Programu za zmianą przyjętą uchwałą nr XVII/172/11 z 28 grudnia 2011 r.); [8] Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie; [9] Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej na potrzeby Ośrodka Wypoczynkowego „Sudety” w Bielawie; [10] Modernizacja Budyńku Ekologicznej Szkoły Podstawowej nr 7 przy ul. Wolności – lista rezerwowa; [11] Budowa boiska sportowego przy Ekologicznej Szkole Podstawowej nr 7 przy ul. Wolności – lista rezerwowa (dodane do Programu za zmianą przyjętą uchwałą nr XXXI/317/12 z 28 grudnia 2012 r.).

⁶ Opinie w sprawie zgodności Lokalnego Programu Rewitalizacji z wymaganiami Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013: [1] stanowiące załącznik do uchwały nr 3430/III/09 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z 12 października 2009 r., [2] stanowiącej załącznik do uchwały nr 1825/IV/12 ZWD z 14 lutego 2012 r. oraz [3] bez daty podpisanej m.in. przez Dyrektora Wydziału Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

⁷ Umowa Sp. 0717/56/08 z 1 grudnia 2008 r.

⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2058) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłącza jawność informacji w zakresie nazwy przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

przedszkola w złym stanie technicznym, [2] gospodarczej - upadek firm: [...] ⁹, mało zróżnicowane branże gospodarki, słabo rozwinięte gałęzie przemysłu, [3] zagospodarowania przestrzennego - brak infrastruktury kolejowej, zły stan techniczny dróg, położenie miasta z dala od dróg krajowych, brak zakładu do segregacji odpadów, potrzeba modernizacji oczyszczalni ścieków, [4] przyrodniczej - szereg zorganizowanych i niezorganizowanych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, zły stan fizyko-chemiczny i sanitarny wód powierzchniowych, zagrożenie wezbraniem cieków zlokalizowanych w mieście. Korzystając z analizy SWOT w korelacji z kryteriami zawartymi w art. 47 rozporządzenia (WE) nr 1828/2006 jako obszar zagrożony, wymagający działań rewitalizacyjnych, wyznaczono teren zlokalizowany wewnątrz nowej obwodnicy bielawskiej, na której intensywność negatywnych zjawisk związanych z: długotrwałym bezrobociem, przestępczością i naruszeniami prawa oraz wskaźnikiem podmiotów prowadzących działalność gospodarczą była gorsza w stosunku do średniej na całym obszarze Miasta Bielawa.

(dowód: akta kontroli str. 927-932, 599, 604, 613, 620-621)

W LPR 2007-2013 dla Bielawy, po zmianie dokonanej na podstawie uchwały Rady Miejskiej Bielawy Nr XXXI/317/12 z 28 grudnia 2012 r., obok zdiagnozowanego w pierwotnym Programie obszaru wsparcia (przestrzeń wokół byłych [...]) ¹⁰, wskazano dodatkowo przestrzeń wokół byłych [...] ¹¹ jako drugi, odrębny, obszar wymagający wsparcia. Zwiększając obszar wsparcia w Programie nie wskazano żadnych przesłanek: kryteriów oraz wskaźników stanowiących podstawę jego wyznaczenia - zdiagnozowania.

Zastępca Burmistrza wskazał, że Urząd nie posiada żadnych materiałów, dokumentów stanowiących podstawę wyznaczenia w 2012 r. terenu wokół byłych [...] ¹² jako obszaru wymagającego wsparcia. Urząd nie posiadał wiedzy jakie kryteria przesądziły o jego zdiagnozowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 820, 825, 834, 842)

Na obszarze wsparcia wokół byłych [...] ¹³, zgodnie z LPR na lata 2007-2013 dla Bielawy planowano realizację dwóch przedsięwzięć: [1] „Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie” ¹⁴, [2] „Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej na potrzeby Ośrodka Wypoczynkowego Sudety

---

⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2058) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłącza jawność informacji w zakresie nazwy przedsiębiorców. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorców.

¹⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2015 r., poz. 2058) i art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) NIK wyłącza jawność informacji w zakresie nazwy przedsiębiorcy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.

¹¹ Jak przypis 10

¹² Jak przypis 10

¹³ Jak przypis 10

¹⁴ Według LPR na 2007 – 2013 celem projektu było cyt. „Przedmiotowa droga (ul. Lotnicza) pozwoli skomunikować ponad 20 ha teren po byłych zakładach włókienniczych (jak przypis 9). Część nieruchomości została sprzedana małym podmiotom gospodarczym, które prowadzą w niech działalność produkcyjno-usługową. Jednak znaczna część arealu (ok. 7 ha) jest ciągle w dyspozycji syndyka masy upadłościowej, który prowadzi proces likwidacji firmy. Ponadto ul. Lotnicza jest także drogą dojazdową do zdegradowanych terenów zlokalizowanych wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety”. Całkowita powierzchnia terenu, wraz z lustrem wody, obejmuje ok. 35 ha gruntów. Obecnie Gmina Bielawa czyni starania, zmierzające do zagospodarowania tej przestrzeni na potrzeby Ośrodka Wypoczynkowego „Sudety”.

w Bielawie¹⁵⁾ o łącznej wartości 4 900,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 906-907)

Łącznie, na obu obszarach wsparcia wskazanych w LPR 2007-2013 dla Bielawy zamieszkiwało 9 831 mieszkańców, tj. o 1 331 mieszkańców ponad maksymalną liczbę (8 500) mieszkańców określoną w Wytocznych dotyczących przygotowania LPR na lata 2007-2013 dla spełnienia kryterium intensywności pomocy w kwocie 1 100 zł na jednego mieszkańca tego obszaru.

(dowód: akta kontroli str. 847-849)

Konsultacje społeczne służące zbieraniu stanowisk i propozycji do uwzględnienia ich w LPR 2007-2013 dla Bielawy prowadzone było dwuetapowo. Pierwsza część konsultacji odbywała się w 2006 r., przed rozpoczęciem okresu programowania 2007-2013. Wzięli w nich udział mieszkańcy Bielawy (w tym również obszaru planowanego do objęcia rewitalizacją), przedstawiciele stowarzyszeń i organizacji pozarządowych oraz bielawscy radni. Konsultacje dotyczące poszczególnych zadań przewidzianych do rewitalizacji odbywały się również w ramach spotkań Rady Liderów Lokalnych (grupa przedsiębiorców najprężniej działających na terenie gminy Bielawa). Informacje na temat planowanych działań i terminów zgłaszania uwag zamieszczone były na stronie internetowej gminy Bielawa oraz w lokalnej prasie. Drugim etapem konsultacji było przeprowadzenie badania ankietowego. W odpowiedzi 150 ankietowanych (wydano 400 ankiet) pozytywnie oceniło przedsięwzięcia ujęte w LPR na lata 2007-2013 dla Bielawy.

O możliwości zapoznania się z projektem Programu oraz jego zmian Burmistrz informował mieszkańców publikując stosowne ogłoszenia.

(dowód: akta kontroli str. 540, 663)

Problemy zidentyfikowane na potrzeby LPR 2007-2013 dla Bielawy korespondowały z тезami zawartymi w dokumentach strategicznych i programowych samorządu województwa dolnośląskiego i powiatu dzierzoniowskiego, tj.: Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 i Strategią Rozwoju Powiatu Dzierżoniowskiego na lata 2007-2013.

(dowód: akta kontroli str. 843-845)

W LPR 2007-2013 dla Bielawy nie wprowadzono żadnego wymogu uszeregowania projektów. Rewitalizacją objęto dwa obszary, tj. obszar wokół byłych: [...] ¹⁶⁾ obejmujący powierzchnię 65 ha zamieszkały przez 5 199 osób oraz [...] ¹⁷⁾ SA o powierzchni 85 ha zamieszkały przez 4 632 osoby. Powierzchnię obszaru rewitalizowanego wynoszącą łącznie 150 ha (4,14% powierzchni miasta Bielawy wynoszącej 3 620 ha) zamieszkiwało 9 831 mieszkańców (31,61% ogólnej liczby mieszkańców Bielawy wynoszącej 31 106 osób).

(dowód: akta kontroli str. 847-851)

Obszar wsparcia zlokalizowany na terenie wokół byłych [...] ¹⁸⁾ zdiagnozowano na postawie: wysokiej stopy długotrwałego bezrobocia, wysokiego poziomu przestępczości i naruszeń prawa oraz niskiego wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej, tj. trzech kryteriów spośród 10, zawartych w art. 47 rozporządzenia

---

¹⁵⁾ Według LPR na lata 2007-2013 celem projektu było cyt. „(...) zagospodarowanie zdegradowanych terenów zlokalizowanych wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” na cele turystyczno-rekreacyjne”.

¹⁶⁾ Jak przypis 10

¹⁷⁾ Jak przypis 10

¹⁸⁾ Jak przypis 10

(WE) nr 1828/2006. Wskaźniki, określone dla poszczególnych kryteriów, potwierdzały wyższą intensywność negatywnych zjawisk w ww. obszarze w stosunku do ich średnich w mieście¹⁹. Dla obszaru po byłych [...] ²⁰ nie przeprowadzono jakiegokolwiek analizy, w tym wskaźnikowej.

(dowód: akta kontroli str. 852-858, 1025-1027)

Miasto Bielawa, w tym żaden z obszarów objętych rewitalizacją, nie zostało w całości objęte ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (dalej: mpzp). Dla obszaru rewitalizowanego pokrycie ustaleniami obowiązujących mpzp wynosiło: 58% - obszar wokół byłych [...] ²¹ i 29% – obszar wokół byłych [...] ²². Na obszarze nieobjętym mpzp efektywnie gospodarowanie przestrzenią wyznaczoną do rewitalizacji realizowane było poprzez stosowanie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

(dowód: akta kontroli str. 1027)

Badanie pięciu decyzji o ustaleniu warunkach zabudowy (spośród 134 decyzji wydanych w latach 2009-2015 dla realizacji zlokalizowanych na obszarze rewitalizowanym nieobjętym mpzp) potwierdziło ich zgodność z LPR na lata 2007-2013 dla Bielawy.

(dowód: akta kontroli str. 1003-1027)

LPR na lata 2007-2013 dla Bielawy nie obejmował realizacji projektów z dziedziny mieszkalnictwa. Nie zawarto zapisów ustalających zasadę wyłączenia z działań objętych rewitalizacją nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.

(dowód: akta kontroli str. 788-907)

Spółceństwo Bielawy - stosownie do wymogu sformułowanego w pkt. 4.13 Wytucznych dotyczących przygotowania LPR na lata 2007-2013” – uczestniczyło w opracowaniu LPR na lata 2007-2013 oraz w przygotowaniu projektów planowanych do realizacji w ramach tego programu.

(dowód: akta kontroli str. 889)

W LPR 2007-2013 dla Bielawy jedynym beneficjentem była gmina Bielawa. Program określał finansowe oraz rzeczowe aspekty realizacji projektów – w odniesieniu do poszczególnych projektów wskazano m.in.: całkowite wartości projektu i wartość wnioskowanego dofinansowania oraz okres jego realizacji. Dane te zawarto na listach projektów oraz w metrykach projektów stanowiących załącznik do Programu.

---

¹⁹ Według danych za rok 2007, w zakresie: [1] wskaźnik - poziomu długotrwałego bezrobocia wobec 4,72% udziału długotrwałe bezrobotnych wśród mieszkańców Bielawy udział długotrwałe bezrobotnych wśród ludności obszaru wsparcia wynosił 8,25%; [2] wskaźnik – przestępstwa i wykroczenia stwierdzone wobec 3,86% udziału przestępstw i wykroczeń stwierdzonych wśród ludności Bielawy udział przestępstw i wykroczeń stwierdzonych wśród ludności obszaru wsparcia wyniósł 3,98%; [3] wskaźnik – Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wobec 8,7% udziału zarejestrowanych pomiotów gospodarki narodowej wśród ludności Bielawy udział zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wśród ludności obszaru wsparcia wyniósł 2,0%.

²⁰ Jak przypis 10

²¹ Jak przypis 10

²² Jak przypis 10

²³ Na wyznaczonych w Programie obszarach rewitalizacji obowiązywały ustalenia mpzp przyjęte następującymi uchwałami, tj.: [1] uchwałą nr XLVIII/348/09 z 28 października 2009 r. w sprawie mpzp w rejonie ul. J. Korczaka i zbiornika „Sudety” w Bielawie zmieniającą w części uchwałę nr VII/57/99 z 6 kwietnia 1999 r. w sprawie mpzp części m. Bielawa (rejon przy zbiorniku „Sudety”); [2] uchwałą nr XXVII/284/12 z 31 października 2012 r. w sprawie mpzp rejonu ul. Lipowej w Bielawie zmieniającą w części uchwałę nr XXXVIII/2001 z 29 sierpnia 2001 r. w sprawie mpzp części miasta Bielawa (rejon ul. Lipowej); [3] nr XLVIII/492/10 z 9 listopada 2010 r. w sprawie mpzp obszaru w rejonie ul. Wojska Polskiego i Generała Wł. Sikorskiego w Bielawie zmieniającą w części uchwałę nr XXVIII/2014/04 z 27 października 2004 r. w sprawie mpzp obszaru A (obszar ograniczony zakładem „Bester”, ul. Wojska Polskiego i ul. Generała Wł. Sikorskiego).

1.2. System monitorowania i ewaluacji działań ujętych w LPR 2007-2013 dla Bielawy

Wskazano, że jednostką odpowiedzialną za całościowy monitoring wdrożenia Programu będzie, powołana przez Burmistrza, Grupa ds. Rewitalizacji w skład której weszli przedstawiciele Urzędu, Rady Miejskiej Bielawy, jednostek organizacyjnych Gminy oraz organizacji pozarządowych.

Przyjęte w matrycach logicznych wskaźniki oraz częstotliwości ich rejestracji: (a) wskaźnik produktu (raz na kwartał lub raz na pół roku w zależności od wytycznych), (b) wskaźnik rezultatu (raz na rok) odnosiły się indywidualnie do każdego z projektów i nie wskazywały na osiągnięcie celu rewitalizacji, tj. poprawy stanu w zakresie kryteriów stanowiących podstawę wyznaczenia obszaru wsparcia. W Programie nie zawarto zapisów odnośnie sposobu dokonywania ewaluacji programu, nie dokonano również zapisów dotyczących jego aktualizacji.

(dowód: akta kontroli str. 864, 865)

1.3. Dobór działań, w tym projektów na obszarach kryzysowych

Dobór przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach LPR na lata 2007-2013 nie pozwalał na stworzenie spójnego i całościowego podejścia na rozwiązanie problemów obszarów kryzysowych. Wprawdzie każde z 11 planowanych w Programie przedsięwzięć wynikało z zidentyfikowanych problemów i wpisywało się w przyjęty cel rewitalizacji zdefiniowany jako przeciwdziałanie marginalizacji obszaru miasta na którym nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz zapobieżenie degradacji stanu fizycznego przestrzeni, to wobec braku danych w Urzędzie o wartości wskaźników przypisanych do wskaźników diagnozujących obszary wsparcia, po okresie jego realizacji, brak obiektywnych podstaw do odniesienia się do oceny skuteczności LPR na lata 2007-2013 dla Bielawy.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Uchwałą nr XLIII/311/09 Rada Miejska Bielawy w dniu 24 czerwca 2009 r. przyjęła LPR na 2007-2013 dla Bielawy ustalając obszar wsparcia o powierzchni 65 ha zamieszkały przez 5.199 osób - teren przemysłowy po byłym [...] ²⁴ (4,5 ha) oraz teren przyległy (61,5 ha). Zachowując Wytoczne dotyczące przygotowania LPR na lata 2007-2013 dla uzasadnienia jego degradacji wykorzystano trzy wskaźniki wskazane przepisem art. 47 rozporządzenia (WE) nr 1828/2006 (wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa oraz niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej). Na podstawie uchwały Rady Miejskiej Bielawy Nr XXXI/317/12 z 28 grudnia 2012 r. zmieniono LPR 2007-2013 dla Bielawy zwiększając obszar wsparcia o 85 ha (łącznie do 150 ha). Przy czym obszar ten obejmował odrębny teren, niezintegrowany z dotychczasowym obszarem wsparcia, zlokalizowany na terenie przemysłowym po byłym [...] ²⁵ (24,2 ha) i przyległych terenów Miasta Bielawa (60,3 ha). Wyznaczając ten dodatkowy obszar wsparcia nie dokonano jego opisu (uzasadnienia) przy pomocy trzech wskaźników przyjętych przez gminę na etapie ustalania obszaru wsparcia w 2009 r., tj. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa

²⁴ Jak przypis 10

²⁵ Jak przypis 10

oraz niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej. Ustalenie tych wskaźników dla 85 ha obszaru wsparcia ustalonego w 2012 r. i ich porównanie do średnich na obszarze całego Miasta Bielawa było niezbędne, aby wykazać, że obszar ten jest rzeczywiście zdegradowany, bowiem wskaźniki te są gorsze i wymaga w związku z tym rewitalizacji. Wymóg ten wynikał wprost z zapisów pkt. 6 *Wyznaczenie obszaru wsparcia* Wytycznych dotyczących przygotowania LPR na lata 2007-2013. Teren ten nie mógł skorzystać ze zwolnienia z opisu przewidzianego w przedmiotowych Wytycznych dla terenów przemysłowych, bowiem zwolnienie to przewidziano wyłącznie dla terenów przeznaczonych pierwotnie pod działalność gospodarczą, która została zakończona, a teren ten o łącznej powierzchni 85 ha obejmował 60,3 ha obszaru Miasta który, nie spełniał tego wymogu. Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że Urząd nie posiada żadnych materiałów, dokumentów stanowiących podstawę wyznaczenia w 2012 r. terenu wokół byłych [...]²⁶ jako obszaru wymagającego wsparcia. Urząd nie posiadał wiedzy jakie kryteria przesądziły o jego zdiagnozowaniu.

(dowód: akta kontroli str. 564-677, 787-907)

Ocena częściowa

Przygotowując LPR 2007-2013 dla Bielawy:

- [1] dokonano identyfikacji problemów występujących na zdegradowanym obszarze wokół byłych [...]²⁷ korzystając w tym celu z konsultacji społecznych,
- [2] wyznaczając obszar wsparcia wokół byłych [...]²⁸ uwzględniono odpowiednio ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz warunki zabudowy wydawane w korespondencji do przyjętego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Zespołu Miast Dzierżoniów, Bielawa, Pieszyce,
- [3] dla ustalenia obszaru wsparcia wokół [...]²⁹ wykorzystano kryteria zawarte w art. 47 rozporządzenia (WE) nr 1828/2006 i rekomendowane przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w „Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy wsparcia z Regionalnego Programu operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, dalej: „Wytyczne w sprawie LPR na lata 2007-2013”,
- [4] określono system monitorowania ustalając wskaźniki pozwalające na ocenę osiągnięcia celów rewitalizacji w tym trwałości uzyskanych efektów, nie wskazując zasad ewaluacji programu,
- [5] dokonując zmian w 2012 r. zwiększono obszar wsparcia z 65 ha do 150 ha (o 85 ha) poprzez wyznaczenie drugiego terenu wsparcia zlokalizowanego tylko w części na terenie przemysłowym (24,2 ha), pozostały teren to przyległy obszar Miasta Bielawa, z pominięciem wymogu co do ustalenia trzech wskaźników (wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa oraz niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej) potwierdzających jego degradację w porównaniu do całego obszaru Miasta Bielawa.

²⁶ Jak przypis 10

²⁷ Jak przypis 10

²⁸ Jak przypis 10

²⁹ Jak przypis 10

2. Ocena efektywności działań realizowanych na zdegradowanych obszarach miasta Bielawa

2.1. Integralność projektów realizowanych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

Opis stanu faktycznego Stosownie do uchwały Rady Miasta Bielawy z dnia 28 grudnia 2012 r. (ostatnia, zaktualizowana wersja LPR 2007-2013 dla Bielawy) Gmina w ramach LPR ujęła 16 projektów, z czego dziewięć na liście podstawowej, dwa na liście rezerwowej i pięć na liście przedsięwzięć społecznych. Do 30 września 2015 r. zrealizowano 15 projektów, w tym osiem ujętych na liście podstawowej, dwa na liście rezerwowej oraz pięć na liście przedsięwzięć społecznych, wydając łącznie 21 195 821,85 zł, w tym 11 820 816,67 zł (55,8%) z dofinansowania środkami UE³⁰ oraz 1 240 587,64 zł (5,8%) z budżetu państwa. Zrealizowano następujące projekty:

- z listy podstawowej: **[1]** „Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego” (1 141 958,53 zł, w tym 763 742,43 zł dofinansowania UE, tj. 66,9%); **[2]** „Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole” (1 763 686,85 zł, w tym 1 234 580,80 zł dofinansowania UE, tj. 70,0%); **[3]** „Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeźnej 48 w Bielawie” (1 404 085,85 zł, w tym 823 377,42 zł dofinansowania UE, tj. 58,6%); **[4]** „Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie” (4 293 685,06 zł, w tym 3 003 003,34 zł dofinansowania z UE, tj. 69,9%); **[5]** „Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II” (2 322 865,60 zł, w tym 1 616 745,92 zł dofinansowania z UE, tj. 69,6%); **[6]** „Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie” (2 346 350,18 zł, w tym 1 693 398,98 zł dofinansowania z UE, tj. 72,2%); **[7]** „Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie” (1 571 566,79 zł, w tym 1 335 831,78 zł dofinansowania z UE, tj. 85,0%); **[8]** „Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej” (1 559 101,24 zł, w tym 1 559 101,24 zł z budżetu gminy, tj. 100%);
- z listy rezerwowej: **[1]** „Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności” (1 619 605,22 zł, w tym 1 619 605,22 zł z budżetu gminy, tj. 100%); **[2]** „Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności” (1 227 106,54 zł, w tym 908 827,65 zł z budżetu państwa, tj. 74,1%);
- z listy przedsięwzięć społecznych: **[1]** „Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów” (151 000,00 zł, w tym 101 000,00 zł z budżetu państwa, tj. 66,9%); **[2]** „Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako

³⁰ **[1]** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego - działanie 9.1 „Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w miastach powyżej 10 tys. mieszkańców” –10 471 680,67 zł (siedem projektów z listy podstawowej, których całkowita wartość wyniosła 14 844 198,86 zł) oraz **[2]** w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – 1 349 136,00 zł (dwa projekty z listy przedsięwzięć społecznych, których całkowita wartość wyniosła 1 462 600,00 zł), w tym: **[a]** działania 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywne integracji przez ośrodki pomocy społecznej” – 1 045 236,00 zł (jeden projekt, którego całkowita wartość wyniosła 1 158 700 zł) oraz **[b]** działania 9.1.2 „W wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych” – 303 900 zł (jeden projekt dofinansowany w 100% ze środków UE).

alternatywna forma spędzania wolnego czasu” (115 549,99 zł, w tym 79 099,99 zł z budżetu państwa, tj. 68,5%); [3] „Wesoła szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów” (216 660,00 zł, w tym 151 660,00 zł z budżetu państwa, tj. 70,0%); [4] „Dać szansę” (1 158 700,00 zł, w tym 1 045 236,00 zł dofinansowania z UE, tj. 90,2%); [5] „Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro” (303 900,00 zł, w tym 303 900,00 zł dofinansowania z UE, tj. 100%).

(dowód: akta kontroli str. 1518-1522, 1523-1526, 1587-1589)

Jednego projektu umieszczonego na liście podstawowej LPR 2007-2013 dla Bielawy („Rewitalizacja parku miejskiego”, o planowanych nakładach 506 738,25 zł, w tym 206 738,25 zł z dofinansowania UE) nie zrealizowano.

Burmistrz wskazał, że powyższy projekt nie został zrealizowany, gdyż nie otrzymał dofinansowania w ramach RPO WD Działanie 9.1. Wniosek o dofinansowanie został odrzucony ponieważ nie spełniał kryteriów oceny formalnej zawartych w „Kryteriach wyboru operacji finansowych w ramach RPO WD”. Ponadto Burmistrz wskazał, że część zakładanych w tym projekcie celów została zrealizowana poprzez realizację projektu pn. „Ekologiczne Ogrody Dydaktyczne w Bielawie dla Natury 2000” (realizowany w ramach RPO WD Działanie 4.7 „Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna”) - wspólnym elementem łączącym oba projekty była budowa oświetlonych ścieżek spacerowych.

(dowód: akta kontroli str. 1518-1522, 1531, 1538, 1533-1536)

Realizacja powyższych projektów była konsekwencją następujących zmian w LPR 2007-2013:

1. W uchwale nr XXXVII/265/09 z dnia 25 lutego 2009 r. przewidziano realizację następujących projektów:
  - a. na liście podstawowej (sześć projektów): [a] Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego, [b] Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole, [c] Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeźnej 48 w Bielawie, [d] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie, [e] Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej, [f] Rewitalizacja parku miejskiego,
  - b. na liście przedsięwzięć społecznych (pięć projektów): [a] Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów, [b] Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu, [c] Wesoła szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów, [d] Dać szansę, [e] Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro;
2. uchwałą nr XLIII/311/09 z dnia 24 czerwca 2009 r. do LPR 2007-2013 do listy podstawowej dopisano dwa projekty: [a] Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, [b] Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności;
3. uchwałą nr XVII/172/11 z dnia 28 grudnia 2011 r. do LPR2007-2013 do listy podstawowej dopisano jeden projekt: Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II;
4. uchwałą nr XXXI/317/12 z dnia 28 grudnia 2012 r. na liście podstawowej LPR

2007-2013 pojawiły się dwa projekty: **[a]** Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie, **[b]** Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie.

(dowód: akta kontroli str. 1527)

Na dziesięć zrealizowanych projektów ujętych na listach podstawowej i rezerwowej LPR 2007-2013 dla Bielawy na łączną kwotę 19 250 011,86 zł³¹, wszystkie dotyczyły nieruchomości, których właścicielem była Gmina. Dziewięć z nich było realizowanych przez Gminę a jedna przez Ekologiczną Szkołę Podstawową nr 7 w Bielawie (Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności). Żaden z powyższych projektów nie był realizowany w systemie partnerstwa publiczno-prywatnego.

(dowód: akta kontroli str. 1518-1522)

Realizowane w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy projekty były powiązane z innymi projektami, realizowanymi poza ww. Programem. W latach 2011-2015 zrealizowano siedem inwestycji o łącznej wartości 10 664 434,09 zł dofinansowanych ze środków UE w kwocie 4 256 150,04 zł (trzy projekty) i/lub ze środków budżetu państwa (dwa projekty) lub w całości sfinansowanych przez Gminę (trzy projekty)³². Pięć powyższych inwestycji³³ stanowiło uzupełnienie projektów realizowanych lub planowanych do realizacji w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy³⁴ a w przypadku dwóch³⁵, to projekty ujęte w Programie³⁶ stanowiły ich kontynuację. I tak:

³¹ **[1]** Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego, **[2]** Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole, **[3]** Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeźnej 48 w Bielawie, **[4]** Budowa dróg dojazdowych do strefy Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie, **[7]** Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie **[8]** Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej **[9]** Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, **[10]** Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności.

³² **[1]** Budowa łącznika drogi powiatowej nr 3007 D z obwodnicą miejską Bielawy oraz drogą wojewódzką nr 384 (całkowita wartość projektu – 4 249 052,02 zł, dofinansowanie ze środków UE, tj. RPO WD priorytet 3 – 1 771 526,00 zł), **[2]** Przebudowa obwodnicy miejskiej Bielawy od drogi wojewódzkiej nr 384 do drogi powiatowej nr 3007D – etap III i IV (całkowita wartość projektu – 2 500 000,00 zł, dofinansowanie z budżetu państwa – 1 250 000,00 zł), **[3]** Modernizacja ul. Szpakowej (całkowita wartość projektu – 407 997,52 zł, finansowany w 100% ze środków Gminy), **[4]** Polsko-czeska zdrowa jesień życia (całkowita wartość projektu – 124 000,00 zł, dofinansowanie ze środków UE, tj. Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej Czechy – Polska – 105 400,00 zł oraz ze środków budżetu państwa – 12 400,00 zł), **[5]** Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w rejonie ulic: Brzeźnej, Tkackiej, W. Witosa, Szpakowej i Kruczej w Bielawie-etap II (całkowita wartość projektu – 368 968,11 zł, finansowany w 100% ze środków Gminy), **[6]** Ekologiczne Ogrody Dydaktyczne w Bielawie dla NATURY 2000 (całkowita wartość projektu – 2 959 416,44 zł, dofinansowanie z UE, tj. RPO WD Działanie 4.7 – 2 379 224,04 zł), **[7]** Budowa plenerowej siłowni wyczynowej typu "STREET - WORKOUT" (całkowita wartość projektu – 55 000,00 zł, finansowany w 100% ze środków Gminy).

³³ **[1]** Modernizacja ul. Szpakowej, **[2]** Polsko-czeska zdrowa jesień życia, **[3]** Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w rejonie ulic: Brzeźnej, Tkackiej, W. Witosa, Szpakowej i Kruczej w Bielawie-etap II, **[4]** Ekologiczne Ogrody Dydaktyczne w Bielawie dla NATURY 2000, **[5]** Budowa plenerowej siłowni wyczynowej typu "STREET - WORKOUT".

³⁴ **[1]** Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej, **[2]** Rewitalizacja parku miejskiego, **[3]** Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej, **[4]** Rewitalizacja parku miejskiego, **[5]** Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego.

³⁵ **[1]** Budowa łącznika drogi powiatowej nr 3007 D z obwodnicą miejską Bielawy oraz drogą wojewódzką nr 384, **[2]** Przebudowa obwodnicy miejskiej Bielawy od drogi wojewódzkiej nr 384 do drogi powiatowej nr 3007D – etap III i IV.

³⁶ **[1]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie, **[2]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie.

1. Budowa łącznika drogi powiatowej nr 3007 D z obwodnicą miejską Bielawy oraz drogą wojewódzką nr 384 oraz Przebudowa obwodnicy miejskiej Bielawy od drogi wojewódzkiej nr 384 do drogi powiatowej nr 3007 D – etap III i IV, polegały na budowie drogi oraz dwóch rond (przy ul. Wojska Polskiego – ul. Sikorskiego oraz al. Jana Pawła II – ul. Pławska – Wolności) stanowiły elementy tworzonej sieci dojazdowej do Bielawskiego Parku Przemysłowego (łączącej go z drogą wojewódzką nr 384, drogą powiatową nr 3007 D oraz obwodnicą miejską), a której elementami były również późniejsze projekty LPR 2007-2013 (Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej).
2. Modernizacja ul. Szpakowej oraz Budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w rejonie ulic: Brzeźnej, Tkackiej, W. Witosa, Szpakowej i Kruczej w Bielawie – etap II – polegające odpowiednio na: **[a]** budowie drogi komunikującej tereny o zabudowie jednorodzinnej z siecią dróg dojazdowych do Bielawskiego Parku Przemysłowego oraz **[b]** budowie kompleksowego systemu rur wodociągowych oraz kolektora sanitarnego, pozwalających na uzbrojenie ponad 20 ha gruntów należących do tego Parku, stanowiły kontynuację projektu realizowanego w ramach LPR 2007-2013, tj. Modernizacji dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej, prowadzących do strefy aktywności gospodarczej.
3. Polsko – czeska zdrowa jesień życia – polegająca na budowie siłowni plenerowej z myślą o starszych mieszkańcach i turystach, stanowiła kontynuację projektu realizowanego w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy (Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży).
4. Ekologiczne Ogrody Dydaktyczne w Bielawie dla Natury 2000 – inwestycja polegająca na stworzeniu infrastruktury do prowadzenia edukacji ekologicznej, związane z obszarami NATURA 2000 (w tym m.in.: ogrodów dydaktycznych połączonych systemem oznakowanych i oświetlonych ciągów pieszych, liniowego traktu spacerowego, przystani edukacyjnej, drewnianego pomostu cumowniczego, centrum informacyjno-edukacyjnego), zrealizowana m.in. na obszarze parku miejskiego, stanowiąca kontynuację planowanego w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy (niezrealizowanego) projektu Rewitalizacji Parku Miejskiego.
5. Budowa plenerowej siłowni wypoczynkowej typu „Street Workout” – polegająca na wykonaniu terenu rekreacyjnego (tzw. plenerowej siłowni wyczynowej), stanowiąca kontynuację projektów realizowanych w ramach LPR 2007-2013, polegających na uaktywnieniu terenów wokół byłych Zakładów Przemysłu Bawełnianego [...] ³⁷.

(dowód: akta kontroli str. 1581-1586, 1808-1815)

Realizowane w ramach LPR 2007-2013 projekty były wzajemnie powiązane terytorialnie (znajdowały się na obszarach wsparcia) i przedmiotowo (gdyż polegały na budowie i modernizacji obiektów sportowych wykorzystywanych w systemie edukacji ³⁸ i/lub budowie i modernizacji dróg ułatwiających dostęp do lokalnego centrum aktywności gospodarczej i poprawiające strukturę komunikacyjną miasta ³⁹.

³⁷ Jak przypis 10

³⁸ **[1]** Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeźnej 48 w Bielawie, **[2]** Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego, **[3]** Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole, **[4]** Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie, **[5]** Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, **[6]** Modernizacja Budyńku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, **[7]** Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów, **[8]** Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu,

Urząd nie przyjął odrębnych rozwiązań dotyczących zarządzania projektami na obszarze rewitalizacji. Wg Regulaminu Organizacyjnego Urzędu⁴⁰, obowiązującego w trakcie realizacji inwestycji zapisanych w LPR 2007-2013 dla Bielawy, zadaniami z zakresu zarządzania m.in. powyższymi projektami zajmowały się:

1. Referat Inwestycji i Zamówień Publicznych (do 15 lutego 2015 r.), do którego zadań należało m.in. (a) przygotowywanie planów inwestycyjnych (rocznych i wieloletnich) oraz bieżąca ich realizacja, (b) przygotowywanie kompletnej dokumentacji niezbędnej do realizacji inwestycji, (c) sporządzanie kosztorysów inwestorskich (do 1 stycznia 2012 r.), (c) analiza i weryfikacja przedmiaru robót oraz kosztorysów inwestorskich (od 2 stycznia 2012 r.), (d) przygotowywanie i przeprowadzanie przetargów dla wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych przy współudziale zainteresowanych, (e) sporządzanie umów przekazywanie ich do realizacji (do 1 stycznia 2012 r.), (f) sporządzanie umów po przeprowadzonych postępowaniach przetargowych i nadzorowanie ich realizacji (od 2 stycznia 2012 r.) (g) koordynowanie działalności inwestycyjnej finansowanej z budżetu Gminy, (h) nadzór nad realizacją inwestycji, (i) rozliczanie inwestycji, ich odbiór i przekazanie jej do użytku.
2. Referat Strategii i Promocji Miasta (do 15 lutego 2015 r.), którego zadaniem było m.in. (a) analizowanie zachodzących zjawisk ekonomiczno-gospodarczych na terenie miasta, (b) monitorowanie planów strategicznych miasta (do 1 marca 2009 r.), (c) nadzór nad realizacją zapisów strategii rozwoju miasta (od 2 marca 2009 r.), (d) pozyskiwanie szczegółowych informacji na tematy funduszy pomocowych dla gminy, (e) opracowywanie wniosków w celu pozyskania funduszy pomocowych, (f) tworzenie programów zmierzających do podnoszenia aktywizacji gospodarczej oraz przeciwdziałania bezrobociu.
3. Referat Strategii, Inwestycji i Zamówień Publicznych (od 16 lutego 2015 r.), do którego zadań należało m.in.: (a) analizowanie zachodzących zjawisko ekonomiczno-gospodarczych na terenie Gminy w oparciu o określone wskaźniki, (b) planowanie, monitoring i zmiany w dokumentach planistycznych Gminy oraz sporządzanie sprawozdań z ich realizacji, (c) pozyskiwanie szczegółowych informacji na tematy funduszy pomocowych dla Gminy, (d) monitorowanie i informowanie jednostek organizacyjnych Gminy, organizacji pozarządowych o funduszach pomocowych, (e) opracowywanie wniosków przy współudziale merytorycznych komórek w celu pozyskania funduszy pomocowych, (f) realizacja, rozliczanie i sprawozdawczość z projektów, które otrzymały dofinansowanie z różnych źródeł pomocowych, (g) przygotowanie i przeprowadzanie zamówień publicznych dla wszystkich komórek organizacyjnych związanych z realizacją budżetu Gminy zgodnie z obowiązującymi przepisami i współudziale zainteresowanych komórek, (h) określenie danych wyjściowych do projektowania i kosztorysowania, (i) przygotowanie kompletnej dokumentacji niezbędnej do realizacji inwestycji,

---

[9] Wesola szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów, [10] Dać szansę, [11] Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro.

³⁹ [1] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie, [2] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II, [3] Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej, [4] Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie.

⁴⁰ Wprowadzony i zmieniany następującymi zarządzeniami Burmistrza: nr 2/2006 z dnia 6 stycznia 2006 r., nr 4/K/09 z dnia 2 marca 2009 r., nr 53/K/11 z dnia 1 grudnia 2011 r., nr 4/K/15 z dnia 11 lutego 2015 r.

(j) analiza i weryfikacja przedmiotu robót oraz kosztorysów inwestorskich, (k) sporządzanie umów po przeprowadzonych postępowaniach przetargowych, (l) uzyskanie niezbędnych dokumentów do rozpoczęcia realizacji zadania inwestycyjnego, (m) nadzór nad realizacją inwestycji, (n) przeprowadzanie wizji lokalnych inwestycji prowadzonych przez jednostki organizacyjne.

Burmistrz, zarządzeniami nr 40/2011 z dnia 14 lutego 2011 r., nr 232/13 z dnia 30 września 2013 r. oraz 33/15 z dnia 11 lutego 2015 r., powołał do życia dwie Grupy ds. Rewitalizacji oraz Zespół Roboczy, do których obowiązków należało odpowiednio: opracowanie sprawozdań z realizacji LPR 2007-2013 dla Bielawy i LPR 2014-2020 (Grupy ds. Rewitalizacji)⁴¹ i opracowanie do dnia 30 listopada 2013 r. LPR 2014-2020 (Zespół Roboczy).

(dowód: akta kontroli str. 1501, 1502-1506, 1513-1514)

Burmistrz wskazał, że Urząd nie przyjął odrębnych rozwiązań dotyczących zarządzania projektami na obszarze rewitalizacji, ponieważ przyjęte zasady wystarczały do rzetelnej realizacji projektów na obszarze rewitalizacji.

(dowód: akta kontroli str. 1592)

W dniu 1 października 2014 r. Burmistrz, zarządzeniem nr 218/14 przyjął zasady zarządzania LPR 2014-2020 dla Bielawy ustalając zasady: (a) powołania grupy ds. rewitalizacji oraz zwoływania jej spotkań, (b) przygotowywania i przyjęcia raportu z realizacji LPR 2014-2020, (c) przeprowadzania konsultacji społecznych oraz (d) przygotowania raportu ewaluacyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 1507-1512)

2.2. System partycypacji społecznej w pracach nad przygotowaniem projektów rewitalizacji

Urząd, oprócz umożliwienia mieszkańcom Gminy kontaktu z pracownikami Urzędy, w tym składania skarg i wniosków, nie zapewnił odrębnego (np. w formie spotkań itp.) udziału lokalnej społeczności w procesie samej realizacji projektów ujętych w LPR 2007-2013 dla Bielawy.

Burmistrz wskazał, że mieszkańcy mieli możliwość składania skarg i wniosków w trakcie realizacji projektów realizowanych w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy w ramach ogólnie przyjętych w Urzędzie form komunikacji z klientem np. poprzez bezpośrednie przyjęcia interesantów przez Burmistrza i jego zastępców, komunikację drogą mailową oraz telefonicznie. Mieszkańcy nie skorzystali z tej możliwości i nie wnosili uwag do projektów.

(dowód: akta kontroli str. 23-45, 1531)

Żaden z projektów ujętych w LPR 2007-2013 dla Bielawy nie został zgłoszony przez społeczność lokalną lub podmioty funkcjonujące na obszarze rewitalizacji.

(dowód: akta kontroli str. 1531, 1538)

2.3. Wpływ realizowanych projektów rewitalizacji na niwelowanie negatywnych zjawisk na obszarach objętych rewitalizacją

Realizowane projekty rewitalizacyjne wpisywały się cel nadrzędny LPR 2007-2013 dla Bielawy (zgodnie z wersją przyjętą uchwałą Rady Miasta nr XXXI/317/12 z dnia 28 grudnia 2012 r.) polegający na przeciwdziałaniu marginalizacji obszaru miasta, na którym nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega

---

⁴¹ LPR 2007-2013 (do dnia 31 marca 2011 r.) i LPR 2014-2020 (do 31 marca 2014 r. i 31 marca 2015 r.).

degradacji stan fizyczny przestrzeni. Były one również wyrazem dążenia Gminy do realizacji celów pośrednich w sferach: społecznej, gospodarczej i ekologiczno-przestrzennej, polegających na:

1. w sferze społecznej: [1] poprawie warunków nauczania i możliwości rozwoju osób uczących się poprzez przedsięwzięcia inwestycyjne w placówkach edukacyjnych poprzez budowę i modernizację obiektów sportowych wykorzystywanych w systemie edukacji oraz budowę i modernizację obiektów służących prowadzeniu działalności edukacyjnej, [2] odnowie zdegradowanych obszarów miejskich, [3] wzroście atrakcyjności rekreacyjno-wypoczynkowej miasta poprzez budowę, remont i modernizację drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej (place zabaw, zieleni);
2. w sferze gospodarczej: [1] budowie i modernizacji dróg mających na celu poprawę dostępności ośrodków rozwoju gospodarczego oraz lokalnych centrów aktywności gospodarczej, [2] tworzeniu nowych miejsc pracy, [3] redukcji bezrobocia, [4] wzroście atrakcyjności terenu dla inwestorów, [5] powstawaniu nowych przedsiębiorstw, [6] poprawie struktury komunikacyjnej;
3. w sferze ekologiczno-przestrzennej: [1] budowie, remontach i modernizacji drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej, [2] poprawie ładu przestrzennego, [3] zagospodarowaniu zdegradowanych terenów.

(dowód: akta kontroli str. 785-907)

Zrealizowane projekty służące realizacji ww. celów to:

1. w sferze społecznej: [1] Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeżnej 48 w Bielawie, [2] Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego, [3] Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole, [4] Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie, [5] Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, [6] Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, [7] Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów, [8] Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu, [9] Wesoła szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów, [10] Dać szansę, [11] Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro;
2. w sferze gospodarczej: [1] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie, [2] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II, [3] Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej, [4] Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie;
3. w sferze ekologiczno-przestrzennej: wszystkie powyższe projekty mające na celu poprawę ładu przestrzennego oraz zagospodarowanie zdegradowanych terenów.

(dowód: akta kontroli str. 1518-1522)

W LPR 2007-2013 dla Bielawy nie przewidziano realizacji projektów w dziedzinie mieszkalnictwa.

(dowód: akta kontroli str.566-907)

Wszystkie zrealizowane w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy projekty wprowadzające dotyczyły pojedynczych, oddalonych od siebie lokalizacji objętych poszczególnymi obszarami rewitalizacji, to miały pozytywny wpływ na uporządkowanie przestrzeni publicznej na tych obszarach. Powiązania projektów realizowanych w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy opisano we wcześniejszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowód: akta kontroli str.566-907,1518-1522, 1581-1586, 1709-1732,1804)

W wyniku m.in. realizacji projektów ujętych w LPR 2007-2013 dla Bielawy ilość zarejestrowanych przedsiębiorstw wzrosła na obszarach rewitalizacji (tj. terenach wokół byłych [...] ⁴² oraz terenach wokół byłych [...] ⁴³) ze 198 koniec 2006 r. (po 99 na każdym z ww. obszarów) do 451 (213 na terenie wokół byłych [...] ⁴⁴ i 238 na terenie wokół byłych [...] ⁴⁵ na koniec września 2015 r.). Ponadto, w okresie od 2007 r. do 30 września 2015 r. na ww. terenach powstało łącznie 486 podmiotów (w tym 245 na terenach wokół byłych [...] ⁴⁶ i 241 na terenach wokół byłych [...] ⁴⁷) a zaprzestało działalności gospodarczej 233 (w tym 131 na terenach wokół byłych [...] ⁴⁸ i 102 na terenach wokół byłych [...] ⁴⁹).

(dowód: akta kontroli str. 1825-1827)

Gmina przed wprowadzeniem w życie LPR 2007-2013 dla Bielawy rozpoczęła realizację zadań „Programu Pomocy Publicznej w ramach zasady de minimis”⁵⁰ umożliwiającego udzielanie ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości z tytułu: **[1]** uruchomienia nowego zakładu produkcyjnego lub usługowego (z wyłączeniem handlu) w celu utworzenia nowych, stałych miejsc pracy, **[2]** zatrudnienia lub zwiększenia zatrudnienia o osoby posiadające status osoby bezrobotnej, **[3]** prowadzenia praktycznej nauki zawodu u pracodawcy przez uczniów. W efekcie, na obszarach rewitalizacji w latach 2007-2013 ww. pomocy de minimis udzielano średnio 7 przedsiębiorcom rocznie (22 w 2007 r., 12 w 2008 r., 10 w 2009 r., siedmiu w 2010 r., czterem w 2011 r., dwóm w 2012 r., jednemu w 2013 r. i jednemu w 2014 r.) a wartość tej pomocy wyniosła łącznie 3 274 488,00 zł (610 193,00 zł w 2007 r., 188 784,00 zł w 2008 r., 855 730,00 zł w 2009 r., 369 151 zł w 2010 r., 148 872,00 zł w 2011 r., 61 869,00 zł w 2012 r., 34 069,00 zł w 2013 r. i 5 820,00 zł w 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str. 23-45, 1735-1802, 1515)

Burmistrz wskazał, że nie zaobserwowano zjawiska przenoszenia aktywności

---

⁴² Jak przypis 10

⁴³ Jak przypis 10

⁴⁴ Jak przypis 10

⁴⁵ Jak przypis 10

⁴⁶ Jak przypis 10

⁴⁷ Jak przypis 10

⁴⁸ Jak przypis 10

⁴⁹ Jak przypis 10

⁵⁰ Uchwały Rady Miejskiej Bielawy: (1) nr **XLIII/326/05 z dnia 30 listopada 2005 r.** w sprawie Programu Pomocy Publicznej w ramach zasady de minimis; (2) nr **LI/387/06 z dnia 31 maja 2006 r.** w sprawie zmiany uchwały nr XLIII/326/05 w sprawie Programu Pomocy Publicznej w ramach zasady de minimis; (3) nr **X/75/07 z dnia 25 kwietnia 2007 r.** w sprawie Programu ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis; (4) nr **XV/108/07 z dnia 26 września 2007 r.** w sprawie zmiany uchwały nr X/75/07 Rady Miejskiej Bielawy z dnia 25 kwietnia 2007 r. w sprawie Programu ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis; (5) nr **XVIII/127/07 z dnia 28 listopada 2007 r.** w sprawie ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis; (6) nr **XV/155/11 z dnia 26 października 2011 r.** w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis; (7) nr **XXX/297/12 z dnia 28 listopada 2012 r.** w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis; (8) nr **LIII/515 z dnia 25 czerwca 2014 r.** w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis.

gospodarczej, społecznej na obszar rewitalizacji kosztem innych terenów miasta.

(dowód: akta kontroli str. 23-45)

W LPR 2007-2013 dla Bielawy przyjęto ogólne zasady monitoringu programu pozwalające na ocenę rzeczywistych efektów realizowanych projektów na obszarach objętych rewitalizacją. Przyjęto, że główną jednostką odpowiedzialną za całościowy monitoring wdrażania LPR 2007-2013 dla Bielawy będzie Grupa ds. Rewitalizacji, w skład której wchodzić mieli przedstawiciele Urzędu, Rady Miejskiej Bielawy, jednostek organizacyjnych Gminy oraz organizacji pozarządowych. W LPR 2007-2013 dla Bielawy ustalono, że bieżącym koordynowaniem realizacji Programu będzie się zajmował Referat Strategii i Promocji Miasta w oparciu o dodatkowe informacje z Referatu Inwestycji i Zamówień Publicznych oraz Wydziału Finansowo – Budżetowego. W powyższych dokumentach nie określono w jakich odstępach czasu Grupa ds. Rewitalizacji powinna przedkładać sprawozdania z monitoringu wdrażania LPR 2007-2013 dla Bielawy.

(dowód: akta kontroli str. 1733-1734, 566-907)

Burmistrz, zarządzeniami nr 40/2011 z dnia 14 lutego 2011 r. oraz 33/15 z dnia 11 lutego 2015 r. powołał do życia dwie Grupy ds. Rewitalizacji, do których obowiązków należało opracowanie sprawozdań z realizacji LPR 2007-2013 dla Bielawy i LPR 2014-2020⁵¹.

(dowód: akta kontroli str. 1501, 1502-1506, 1513-1514)

Powołane przez Burmistrza Grupy ds. Rewitalizacji wywiązały się z ww. obowiązku i przedstawiły Burmistrzowi sprawozdania z realizacji LPR 2007-2013 w dniach: 30 marca 2011 r., 16 kwietnia 2012 r., 28 marca 2013 r. oraz 31 marca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1593-1641)

W LPR 2007-2013 dla Bielawy jako kryteria opisujące obszar wsparcia wskazano wysoką stopę długotrwałego bezrobocia, wysoki poziom przestępczości i naruszeń praw oraz niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej. Narzędziem do zwymiarowania ww. kryteriów, zgodnie z ww. zapisami LPR 2007-2013 dla Bielawy, były następujące wskaźniki ustalone dla obszaru wsparcia (dalej: wskaźniki - kryteria)⁵²: poziom bezrobocia długotrwałego (429 osób długotrwanie bezrobotnych w 2007 r., tj. 8,25% w ogólnej liczbie ludności obszaru – 5 199 osób)⁵³, liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych, w tym czynów karalnych nieletnich z wyłączeniem zdarzeń drogowych i przestępstw gospodarczych (207 przestępstw i wykroczeń w 2007 r., tj. 3,98% w ogólnej liczbie ludności obszaru – 5 199 osób)⁵⁴ oraz liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (104 podmioty w 2007 r., tj. 2% w ogólnej liczbie ludności obszaru – 5 199 osób)⁵⁵. Ponadto, cele programu przedstawione zostały także skwantowanymi wskaźnikami produktu i rezultatu (dalej: wskaźniki – cele LPR), tj. liczbą zrewitalizowanych obszarów, liczbą projektów w zakresie rewitalizacji, powierzchnią zrewitalizowanych obszarów, liczbą osób zamieszkujących obszary objęte rewitalizacją, ilością projektów oferujących usługi

⁵¹ LPR 2007-2013 (do dnia 31 marca 2011 r., 2012 r., 2013 r. i 2014 r.) i LPR 2014-2020 (do 31 marca 2015 r.).

⁵² Wskaźniki zostały określone w LPR 2007-2013 wprowadzonym uchwałą Rady Miejskiej Bielawy nr XLIII/311/09 z dnia 24 czerwca 2009 r. dla terenów wokół byłych Zakładów Bawełnianych (Jak przypis 9). Nie ujęto w nich danych dotyczących obszaru rewitalizacyjnego wprowadzonego do LPR 2007-2013 uchwałą Rady Miejskiej Bielawy nr XXXI/317/12 z dnia 28 grudnia 2012 r., tj. terenu wokół byłych Zakładów Przemysłu Bawełnianego (Jak przypis 9), co zostało opisane we wcześniejszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

⁵³ W mieście Bielawa: 1 469 osób długotrwanie bezrobotnych, tj. 4,72% w ogólnej liczbie ludności (31 106 osób).

⁵⁴ W mieście Bielawa: 1 200 przestępstw i wykroczeń, tj. 3,86% w ogólnej liczbie ludności (31 106 osób).

⁵⁵ W mieście Bielawa: 2 274 podmiotów, tj. 8,7% w ogólnej liczbie ludności (31 106 osób).

promujące równość szans i udostępnionych dla osób niepełnosprawnych, liczbą projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miasta oraz powierzchnią odnowioną z zakresu drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej⁵⁶. (dowód: akta kontroli str. 566-907)

W przypadku siedmiu projektów ujętych na listach podstawowej i rezerwowej LPR 2007-2013 dla Bielawy, w matrycach logicznych poszczególnych projektów, stanowiących załącznik do programu, ustalono następujące wskaźniki produktu i rezultatu (dalej: wskaźniki – matryce): **[1]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie – etap II: nośność drogi - 115 kN/oś, długość wybudowanej drogi gminnej na obszarze miejskim – 0,63 km, liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych – 5, **[2]** Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego: przestępczość i wykroczenia – spadek o 20%, liczba osób korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu – 5 199 osób, powierzchnia odnowiona z zakresu drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej – 5 000 m², **[3]** Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole: ilość nowoutworzonych placówek oświatowych – 1 szt., powierzchnia zagospodarowania w ramach priorytetu – 840 m², **[4]** Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeźnej 48 w Bielawie: powierzchnia wybudowanych obiektów infrastruktury szkolnej i/lub przedszkolnej i/lub kształcenia ustawicznego i/lub edukacji specjalnej – 1 600 m², przestępczość i wykroczenia – spadek o 20%, liczba uczniów korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu – 212 osób, **[5]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie: nośność drogi – 115 kN/oś, liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych – 10 szt., długość wybudowanej drogi gminnej na obszarze miejskim – 1 411 km, **[6]** Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej: nośność drogi -115 kN/oś, liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych – 5 szt., **[7]** Rewitalizacja Parku Miejskiego: powierzchnia zagospodarowania w ramach priorytetu – 5 000 m², przestępstwa i wykroczenia – spadek o 20%, powierzchnia odnowiona z zakresu drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej – ok.10 ha.

Wszystkie powyższe projekty dotyczyły obszaru rewitalizacji (wskazanego w uchwałach Rady Miejskiej Bielawy nr XLIII/311/09 z dnia 24 czerwca 2009 r. i późniejszych) jako tereny wokół byłych [...] ⁵⁷. W przypadku czterech pozostałych projektów, ujętych na listach podstawowej i rezerwowej LPR 2007-2013 dla Bielawy⁵⁸, przewidzianych do realizacji na terenie dodatkowego obszaru rewitalizacji (wprowadzonego uchwałą Rady Miejskiej Bielawy nr XXXI/317/12 z dnia 28 grudnia

---

⁵⁶ Określone w LPR 2007-2013 wskaźniki produktu i rezultatu opisujące cele programu (w nawiasach podano: wartość wskaźnika w roku bazowym 2008 i wartość planowaną do osiągnięcia w 2013 r.): **[1]** liczba zrewitalizowanych obszarów (0 szt. / 1 szt.), **[2]** liczba projektów w zakresie rewitalizacji (0 szt. / 7 szt.), **[3]** powierzchnia zrewitalizowanych obszarów (0 ha / 65 ha), **[4]** liczba osób zamieszkujących obszary objęte rewitalizacją (5 199 osób / 5 350 osób), **[5]** ilość projektów oferujących usługi promujące równość szans i udostępnionych dla osób niepełnosprawnych (0 szt. / 2 szt.), **[6]** liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miasta (0 szt. / 6 szt.), **[7]** powierzchnia odnowiona z zakresu drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej (0 ha / 10,5 ha).

⁵⁷ Jak przypis 9

⁵⁸ **[1]** Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie, **[2]** Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie, **[3]** Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, **[4]** Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności.

2012 r.), tj. na terenie wokół byłych [...]⁵⁹ – wskaźników produktu i rezultatu nie określono w LPR 2007-2013 dla Bielawy.

(dowód: akta kontroli str. 566-907, 1547-1548)

Na 10 zrealizowanych projektów z list podstawowej i rezerwowej LPR 2007-2013, w trzech przypadkach⁶⁰ inwestycji finansowanych wyłącznie ze środków własnych Gminy – nie określono wskaźników produktu i rezultatu poszczególnych przedsięwzięć. W przypadku pozostałych projektów (finansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, działanie 9.1) – we wnioskach o dofinansowanie ustalono następujące wskaźniki produktu i rezultatu (dalej: wskaźniki – wnioski): **[1]** Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego: liczba osób korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu – 5 199 osób, **[2]** Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole: liczba bezpośrednich utworzonych miejsc pracy – 14 osób, w tym 13 kobiet oraz powierzchnia zagospodarowania w ramach projektu – 966 m² (poziom wskaźnika inny niż przewidziano to w macyzy logicznej LPR 2007-2013), **[3]** Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeżnej 48 w Bielawie: spadek przestępczości i wykroczeń – z 209 szt. na 164 szt. oraz liczba uczniów korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu – 212 osób, **[4]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie – nośność drogi – 115 kN/oś oraz oszczędność czasu na nowych i zmodernizowanych drogach – 4 962 965,33 zł/rok, w tym w przewozach pasażerskich – 4 031 120,62 zł/rok i w przewozach towarowych – 931 844,71 zł/rok, **[5]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II: nośność drogi – 115 kN/oś, **[6]** Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie: liczba osób korzystających z infrastruktury wspartej w wyniku realizacji projektu – 5 000 osób, **[7]** Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie: nośność drogi – 115 kN/oś.

W przypadku projektu pn. Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie osiągnięcie planowanych poziomów wskaźników produktu i rezultatu przewidziano na koniec 2015 r. W przypadku pozostałych projektów Gmina osiągnęła planowane poziomy wskaźników.

(dowód: akta kontroli str. 1547-1548, 1549-1580, 1805-1807)

2.4. Nakłady poniesione w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji

W ostatecznej wersji LPR 2007-2013 (uchwała Rady Miejskiej Bielawy Nr XXXI/317/12 z dnia 28 grudnia 2012 r.) zaplanowano do realizacji 16 przedsięwzięć na łączną kwotę 21 704,15 tys. zł, w tym:

1. na liście podstawowej: a) Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych

⁵⁹ Jak przypis 10

⁶⁰ Inwestycje na terenach wokół byłych Zakładów Bawelnianych (Jak przypis 9): **[1]** Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej, inwestycje na terenach wokół byłych Zakładów Przemysłu Bawelnianego (Jak przypis 9): **[2]** Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności, **[3]** Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności.

- w Bielawie (2 500,00 tys. zł, w tym: 2 125,00 tys. zł dofinansowania z UE), Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie (4 296,22 tys. zł, w tym: 3 004,78 tys. zł dofinansowania z UE), b) Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II (3 273,90 tys. zł, w tym: 2 291,73 tys. zł dofinansowania z UE), c) Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeźnej 48 w Bielawie (1 404,21 tys. zł, w tym: 823,46 tys. zł dofinansowania z UE), d) Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego (1 099,14 tys. zł, w tym: 754,73 tys. zł dofinansowania z UE), e) Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej (2 387,52 tys. zł, w tym: 167 126,31 tys. zł dofinansowania z UE), f) Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole (1 764,30 tys. zł, w tym: 1 235,01 tys. zł dofinansowania z UE), g) Rewitalizacja parku miejskiego (506,74 tys. zł, w tym: 206,74 tys. zł dofinansowania z UE), h) Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie (2 400,00 tys. zł, w tym: 2 040,00 tys. zł dofinansowania z UE);
2. na liście rezerwowej: a) Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (700,00 tys. zł, w tym 490,00 tys. zł dofinansowania z UE), b) Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (400,00 tys. zł, w tym 280,00 tys. zł dofinansowania z UE);
3. na liście przedsięwzięć społecznych (w LPR 2007-2013 dla Bielawy nie przewidziano współfinansowania z UE): a) Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży, jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu - 115,55 tys. zł, b) Dać szansę - 279,11 tys. zł, c) Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro - 305,00 tys. zł, d) Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów - 151,00 tys. zł, e) Wesola szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów - 121,46 tys. zł.

Zrealizowano 15 projektów wydatkując łącznie 21 195,82 tys. zł, w tym:

1. z listy podstawowej: a) Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie (1 571,57 tys. zł, w tym: 1 335,83 tys. zł dofinansowania z UE), b) Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie (4 293,69 tys. zł, w tym: 3 003,00 tys. zł dofinansowania z UE), c) Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II (2 322,87 tys. zł, w tym: 1 617,75 tys. zł dofinansowania z UE), d) Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeźnej 48 w Bielawie (1 404,09 tys. zł, w tym: 823,38 tys. zł dofinansowania z UE), e) Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego (1 141,96 tys. zł, w tym: 763,74 tys. zł dofinansowania z UE), f) Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeźnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej (1 559,10 tys. zł, bez dofinansowania z UE), g) Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole (1 763,69 tys. zł, w tym: 1 234,58 tys. zł dofinansowania z UE), h) Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie (2 346,35 tys. zł, w tym: 1 693,40 tys. zł dofinansowania z UE);

2. z listy rezerwowej: a) Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (1 227,11 tys. zł, w tym: 908,83 tys. zł z budżetu państwa), b) Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (1 619,61 tys. zł);
3. z listy przedsięwzięć społecznych: a) Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu (115,55 tys. zł, w tym: 79,10 tys. zł z budżetu państwa), b) Dać szansę (1 158,70 tys. zł, w tym: 1 045,24 tys. zł dofinansowania z UE), c) Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro (303,90 tys. zł, w tym: 303,90 tys. zł dofinansowania z UE), d) Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów (151,00 tys. zł, w tym: 101,00 tys. zł z budżetu państwa), e) Wesola szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów (216,66 tys. zł, w tym: 151,66 tys. zł z budżetu państwa).

(dowód: akta kontroli str. 1518-1522, 1819-1820)

Ustalone nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Mimo, że Burmistrz w zarządzeniu nr 40/2011 z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie powołania do życia Grupy ds. Rewitalizacji ustalił termin sporządzania rocznych sprawozdań z realizacji LPR 2007-2013 dla Bielawy do 31 marca każdego roku kalendarzowego za rok poprzedni, to jedno ze sprawozdań zostało przedstawione Burmistrzowi w dniu 16 kwietnia 2012 r., tj. 16 dni po wyznaczonym terminie.
2. Burmistrz nie określił w zarządzeniu nr 40/2011 wymagań co do zakresu przedmiotowych sprawozdań, co spowodowało dowolność ich sporządzania, gdyż:
  - a. nie odnoszono się do stanu realizacji wszystkich projektów ujętych w LPR 2007-2013 dla Bielawy. I tak: **[1]** 30 marca 2011 r. rozliczono osiem projektów, podczas, gdy w obowiązującym w tym czasie LPR (uchwała nr XLIII/311/09 z dnia 24 czerwca 2009 r.) ujęto łącznie 13 projektów⁶¹, **[2]** 16 kwietnia 2012 r. rozliczono dziewięć projektów, podczas gdy w obowiązującym w tym czasie LPR 2007-2013 (uchwała nr XVIII/195/12 z dnia 25 stycznia 2012 r.) ujęto 14 projektów⁶², **[3]** 28 marca 2013 r.

⁶¹ **Na liście podstawowej:** **[1]** Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego (ujęte w sprawozdaniu), **[2]** Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole (ujęte w sprawozdaniu), **[3]** Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeżnej 48 w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), **[4]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), **[5]** Rewitalizacja parku miejskiego (ujęte w sprawozdaniu), **[6]** Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej (ujęte w sprawozdaniu). **Na liście rezerwowej:** **[7]** Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (ujęte w sprawozdaniu), **[8]** Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (ujęte w sprawozdaniu). **Na liście przedsięwzięć społecznych:** **[9]** Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów (nieujęte w sprawozdaniu), **[10]** Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu (nieujęte w sprawozdaniu), **[11]** Wesola szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów (nieujęte w sprawozdaniu), **[12]** Dać szansę (nieujęte w sprawozdaniu), **[13]** Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro (nieujęte w sprawozdaniu).

⁶² **Na liście podstawowej:** **[1]** Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego (ujęte w sprawozdaniu), **[2]** Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole (ujęte w sprawozdaniu), **[3]** Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeżnej 48 w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), **[4]** Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), **[5]** Budowa dróg

rozliczono 10 projektów, podczas gdy w obowiązującym w tym czasie LPR 2007-2013 (uchwała nr XXXI/317/12 z 28 grudnia 2012 r.) ujęto 16 projektów⁶³, [4] 13 marca 2014 r rozliczono 12 projektów, podczas gdy w obowiązującym w tym czasie LPR 2007-2013 (uchwała nr XXXI/317/12 z 28 grudnia 2012 r.) ujęto 16 projektów⁶⁴;

- b. nie zawarto w sprawozdaniach opisu realizacji LPR 2007-2013 dla Bielawy w aspekcie osiąganych celów, wyrażonych określonymi danymi, tj.: [a] wskaźnikami przyjętymi na potrzeby opisu kryteriów (wskaźniki – kryteria), na podstawie których obszar/y rewitalizacji został/y wyznaczony/e (wysoka stopa długotrwałego bezrobocia, wysoki poziom przestępczości i naruszeń praw, niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej), [b] wskaźnikami produktu i rezultatu, opisującymi cele tego programu (wskaźniki - cele: liczba zrewitalizowanych obszarów, liczba projektów w zakresie rewitalizacji, powierzchnia zrewitalizowanych obszarów, liczba

---

dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II (ujęte w sprawozdaniu), [6] Rewitalizacja parku miejskiego (ujęte w sprawozdaniu), [7] Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej (ujęte w sprawozdaniu), Na liście rezerwowej: [8] Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (ujęte w sprawozdaniu), [9] Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (ujęte w sprawozdaniu), Na liście przedsięwzięć społecznych: [10] Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów (nieujęte w sprawozdaniu), [11] Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu (nieujęte w sprawozdaniu), [12] Wesola szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów (nieujęte w sprawozdaniu), [13] Dać szansę (nieujęte w sprawozdaniu), [14] Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro (nieujęte w sprawozdaniu).

⁶³ Na liście podstawowej: [1] Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego (ujęte w sprawozdaniu), [2] Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole (ujęte w sprawozdaniu), [3] Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeżnej 48 w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), [4] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), [5] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II (ujęte w sprawozdaniu), [6] Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), [7] Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), [8] Rewitalizacja parku miejskiego (nieujęte w sprawozdaniu), [9] Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej (ujęte w sprawozdaniu), Na liście rezerwowej: [10] Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (ujęte w sprawozdaniu), [11] Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (ujęte w sprawozdaniu), Na liście przedsięwzięć społecznych: [12] Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów (nieujęte w sprawozdaniu), [13] Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu (nieujęte w sprawozdaniu), [14] Wesola szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów (nieujęte w sprawozdaniu), [15] Dać szansę (nieujęte w sprawozdaniu), [16] Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro (nieujęte w sprawozdaniu).

⁶⁴ Na liście podstawowej: [1] Budowa strefy rekreacyjno-wypoczynkowej dla dzieci i młodzieży w Bielawie przy ulicach Tkackiej, Wolności i Wojska Polskiego (ujęte w sprawozdaniu), [2] Modernizacja i adaptacja budynku po Szkole Podstawowej Nr 1 przy ul. Żeromskiego 18 w Bielawie na przedszkole (ujęte w sprawozdaniu), [3] Budowa kompleksu sportowego przy Gimnazjum Nr 1 przy ul. Brzeżnej 48 w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), [4] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie (ujęte w sprawozdaniu), [5] Budowa dróg dojazdowych do strefy aktywności gospodarczej w Bielawie - etap II (nieujęte w sprawozdaniu), [6] Zagospodarowanie zdegradowanych terenów wokół zbiornika wody przemysłowej „Sudety” w Bielawie (nieujęte w sprawozdaniu), [7] Budowa drogi gminnej prowadzącej do zdegradowanych terenów po zlikwidowanych zakładach włókienniczych w Bielawie (nieujęte w sprawozdaniu), [8] Rewitalizacja parku miejskiego (nieujęte w sprawozdaniu), [9] Modernizacja dróg w obrębie ulic Brzeżnej i Tkackiej prowadzących do strefy aktywności gospodarczej (ujęte w sprawozdaniu), Na liście rezerwowej: [10] Modernizacja Budynku Ekologicznej Szkoły Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (ujęte w sprawozdaniu), [11] Budowa boiska sportowego i placu zabaw przy Ekologicznej Szkole Podstawowej Nr 7 przy ul. Wolności (nieujęte w sprawozdaniu), Na liście przedsięwzięć społecznych: [12] Szkoła po lekcjach - program zajęć pozalekcyjnych dla uczniów bielawskich szkół podstawowych i gimnazjów (ujęte w sprawozdaniu), [13] Aquasport jako czynnik wyrównujący szanse edukacyjne dzieci i młodzieży jako alternatywna forma spędzania wolnego czasu (ujęte w sprawozdaniu), [14] Wesola szkoła - program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci z bielawskich przedszkoli i szkół podstawowych i gimnazjów (ujęte w sprawozdaniu), [15] Dać szansę (ujęte w sprawozdaniu), [16] Kompetencje kluczowe szansą na lepsze jutro (ujęte w sprawozdaniu).

osób zamieszkujących obszary objęte rewitalizacją, ilość projektów oferujących usługi promujące równość szans i udostępnionych dla osób niepełnosprawnych, liczba projektów zapewniających zrównoważony rozwój oraz poprawiających atrakcyjność miasta, powierzchnia odnowiona z zakresu drobnej infrastruktury przestrzeni publicznej), [c] wskaźnikami produktu i rezultatu, przyjętymi w matrycach logicznych, opisującymi cele poszczególnych (siedmiu) projektów ujętych w tym programie (wskaźniki - matryce).

(dowód: akta kontroli str.1593-1641,1527,566-907)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że:

1. w Urzędzie nie zostało przyjęte zarządzenie Burmistrza, w którym szczegółowo zostałyby opisane zasady pracy powołanej Grupy ds. Rewitalizacji, przy czym ww. grupa spotykała się na spotkaniach roboczych na zaproszenie telefoniczne Zastępcy Burmistrza,
2. nie wie dlaczego: [a] sprawozdanie z realizacji LPR 2007-2013 dla Bielawy za rok 2011 r. zostało złożone 16 dni po wyznaczonym terminie. [b] w sprawozdaniach z realizacji LPR 2007-2013 dla Bielawy za 2011, 2012, 2013 i 2014 rok odniesiono się tylko do wybranych a nie wszystkich projektów ujętych w ww. programie oraz [c] w ww. sprawozdaniach nie zawarto opisu realizacji programu w aspekcie osiągniętych celów, wyrażonych określonymi danymi.

Ponadto Zastępca Burmistrza podał, że w dokumentacji będącej w posiadaniu Urzędu Miasta brak jest informacji dotyczących powyższych nieprawidłowości oraz potwierdzenia przeprowadzenia odpowiednich badań w celu ustalenia wartości poszczególnych wskaźników produktu i rezultatu. Wskazał, że osoby odpowiedzialne za sporządzanie ww. sprawozdań nie pracują już w Urzędzie.

(dowód: akta kontroli str. 1816, 1821)

Ocena cząstkowa

Realizując 10 projektów z list podstawowej i rezerwowej LPR 2007-2013 dla Bielawy na obszarach wsparcia wyznaczonych w tym Programie:

- [1] ustalono system zarządzania oparty o istniejącą strukturę organizacyjną Urzędu,
- [2] zapewniono właściwą weryfikację stanu prawnego nieruchomości objętych rewitalizacją – na 10 zrealizowanych projektów, we wszystkich przypadkach właścicielem nieruchomości była Gmina (100%),
- [3] dokonano doboru realizowanych projektów w sposób zapewniający wzajemne powiązanie przedmiotowe przedsięwzięć – uzyskano poprawę warunków nauczania i możliwości rozwoju osób uczących się, wzrost atrakcyjności rekreacyjno-wypoczynkowej oraz dostępność lokalnego centrum aktywności gospodarczej,
- [4] ustalono system udziału lokalnej społeczności w procesie realizacji projektów ujętych w LPR 2007-2013,
- [5] zapewniono aby wszystkie zrealizowane projekty rewitalizacyjne wpisywały się w cel nadrzędny LPR 2007-2013 dla Bielawy polegający na przeciwdziałaniu marginalizacji zdegradowanego obszaru miasta oraz w realizację pozostałych celów pośrednich w sferach społecznej, gospodarczej i ekologiczno-przestrzennej,
- [6] uwzględniono wpływ części projektów, realizowanych w ramach LPR 2007-2013 dla Bielawy, przy podejmowaniu decyzji o realizacji inwestycji w ramach innych działań,
- [7] nie zidentyfikowano danych (wskaźników produktu i rezultatu) wyrażających, w sposób zwymiarowany, osiągnięcie określonych w LPR 2007-2013 dla Bielawy celów ogólnych, przy czym w przypadku siedmiu projektów dofinansowanych ze

środków UE w ramach działania 9.1 RPO uzyskano zakładane dla poszczególnych projektów wskaźniki produktu i rezultatu.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁵ (dalej: *ustawa o NIK*), wnosi o: *doprecyzowanie zapisów zarządzeń dotyczących sprawozdań z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, w części dotyczącej zakresu rocznych sprawozdań, celem uzyskania danych niezbędnych do całościowej oceny tej realizacji.*

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla
Zastrzeżeń kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Obowiązek poinformowania Zgodnie z art. 62 *ustawy o NIK* proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli,
NIK o sposobie wykorzystania w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie
uwag i wykonania wniosków wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych
działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia   grudnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

Kontroler:
Joanna Marczyk
Główny specjalista k.p.

.....
Podpis

.....
Podpis

---

⁶⁵ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.